

Gebruikershandleiding – De Schrijf ladder

Beste lezer,

Deze Handleiding helpt je om een keuze te maken uit het gehele aanbod van **De Schrijf ladder**.

De Schrijf ladder bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Abonnement voor groep 1 & 2
2. Abonnement voor groep 3 & 4
3. Abonnement bij de Handschriftmethode **'Handiger handschrift'**
4. Schriftjes bij de methode Handiger handschrift
5. Ondersteuning bij implementatie en scholingsmogelijkheden

1. Abonnement groep 1 & 2

<p>Inhoudsopgave Gebruikershandleiding Jaarplanningen Theorie</p>	<p>HANDENGYM groep 1 & 2</p>	<p>KLAAR VOOR DE START! groep 1 & 2</p>
<p>Uitleg - Jaarplanning - Inhoudsopgave - Achtergrond groep 1 & 2</p>	<p>VOORBEREIDEND SCHRIJVEN groep 1 & 2 - Inkleuren, Arceren en Schrijfpatronen</p>	<p>VOORBEREIDEND SCHRIJVEN groep 1 & 2 - thema's Feestdagen & Jaargetijden</p>
<p>VOORBEREIDEND SCHRIJVEN groep 1 & 2 - thema's Vakantie, 1e Schoolweek, Sport & spel, Circus</p>	<p>VOORBEREIDEND SCHRIJVEN groep 1 & 2 - thema's Beroepen, Bouwen, Vervoer, Kleuren, Vormen</p>	<p>VOORBEREIDEND SCHRIJVEN groep 1 & 2 - thema's Lichaam, Ziek zijn, Ik kan het zelf!</p>
<p>EEN OP EEN groep 1 & 2 - maatwerk voor één kind of een groepje</p>		

9 playlists

Met ruim 250 filmpjes en vele werkbladen met de thema's:

- Handengym
- Klaar voor de start!
- Voorbereidend schrijven
- Eén op één

Jaarplanningen voor:

- groep 1
- groep 2
- combinatiegroep 1 & 2

2. Abonnement groep 3 & 4

<p>Inhoudsopgave Gebruikershandleiding Jaarplanningen Theorie</p>	<p>HANDENGYM - groep 3 & 4</p>	<p>KLAAR VOOR DE START! - groep 3 & 4</p>
<p>Uitleg - Jaarplanning - Inhoudsopgave - Achtergrond groep 3 & 4</p>	<p>VOORBEREIDEND SCHRIJVEN groep 3 & 4 - Inkleuren, Arceren en Schrijfpatronen</p>	<p>VOORBEREIDEND SCHRIJVEN groep 3 & 4 - thema's Feestdagen & Jaargetijden</p>
<p>VOORBEREIDEND SCHRIJVEN groep 3 & 4 - thema's Vakantie, 1e Schoolweek, Sport & spel, Circus</p>	<p>VOORBEREIDEND SCHRIJVEN groep 2 & 3 - thema's Lichaam, Ziek zijn, Ik kan het zelf!</p>	<p>EEN OP EEN groep 3 & 4 - maatwerk voor één kind of een groepje</p>

9 playlists

Met ruim 300 filmpjes en vele werkbladen met de thema's:

- Handengym
- Klaar voor de start!
- Voorbereidend schrijven
- Eén op één

Jaarplanningen voor:

- groep 3
- groep 4

3. Abonnement Handiger handschrift

9 playlists

Met ruim 200 filmpjes en vele werkbladen met de thema's:

- Cijferpret
- (halfverbonden) Blokletterpret
- Verbonden letterpret

Schrijflessen voor:

- groep 3
- groep 4 (in voorbereiding)

4. Schriften bij de methode Handiger handschrift

Verbonden schrift

Halfverbonden blokschrift

Scholen kunnen kiezen uit 2 series:

- Verbonden schrift
- Halfverbonden blokschrift

Beide series starten met schrift 1 – Cijfers

Beide series hebben dezelfde hoofdletters

De letters van beide series liggen dicht bij elkaar, waardoor combineren in 1 groep eenvoudiger wordt.

Deze schriften zijn voor groep 3, de schriften voor groep 4 zijn in ontwikkeling.

Uiteindelijk wordt de methode Handiger handschrift voor alle groepen uitgebreid.

5. Ondersteuning en scholingsmogelijkheden

Scholen die ondersteuning willen bij de implementatie van De Schrijfpladder kunnen contact met ons opnemen. Ook bieden we cursussen aan voor leerkrachten en teams die hun kennis van de fijnmotorische ontwikkeling, schrijfvoorwaarden of handschriftonderwijs willen updaten. Er zijn bestaande cursussen, maar maatwerktrajecten zijn ook mogelijk.

We maken onderscheid in **Schrijfpladderthema's** en **Schoolthema's**: hieronder vind je een overzicht.

Na deze 2 overzichten beschrijven we een aantal algemene tips.

Vervolgens hoe verschillende gebruikers met deze overzichten kunnen werken.

Aan het eind geven we voorbeelden van mogelijke planningen.

Voor de onderbouwing en meer achtergronden verwijzen we naar onze website www.deschrijfpladder.nl

Schrijfpladder thema's

1. Handengym

Korte spelletjes/bewegingen met de nadruk op bewustwording en ontwikkeling van: bovenarmsturing, polsbeweging en steeds geïsoleerder bewegen van duimen en vingers. Zonder materiaal of met materiaal zoals papier, potloden of klei.

2. Klaar voor de Start!

Spelletjes en bewegingen als voorbereiding op een taak welke concentratie vereist, zoals schrijven, taal en rekenen. Ze verbeteren de alertheid en focus. Ook bedoeld als tussendoortje als de kinderen lang hebben stilgezeten.

3. Voorbereidend schrijven

Spelletjes en bewegingen waarbij veel zintuigen worden ingezet door een breed en gevarieerd aanbod van materiaal zoals scheerschuim, schelpenzand, papier en whiteboard. Bij een aantal activiteiten staan handige werkbladen, die de leerkracht kan printen! Er worden nog geen letters of cijfers gevraagd.

4. Cijferpret

Op speelse wijze cijfers maken op o.a. papier, in zand, scheerschuim, met klei. Met handige werkbladen. M.b.v. Schrift 1 – Cijfers en de filmpjes van de lessen achter het abonnement kan de leerkracht de cijfers aanleren

5. Letterpret met blokletters

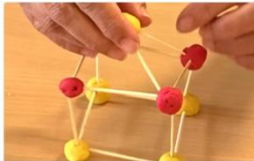
Op speelse wijze letters maken op o.a. papier, in zand, scheerschuim, met klei. Met of zonder handige werkbladen. M.b.v. Schrift 2 t/m 5 en de filmpjes van de lessen achter het abonnement kan de leerkracht de kinderen in groep 3 met halfverbonden blokschrift leren schrijven. Schriften en lessen voor groep 4 zijn in ontwikkeling.

6. Letterpret met verbonden letters

Op speelse wijze letters maken op o.a. papier, in zand, scheerschuim, met klei. Met of zonder handige werkbladen. M.b.v. Schrift 2 t/m 5 (en aanvullende schrijfbladen) en de filmpjes van de lessen achter het abonnement kan de leerkracht de kinderen in groep 3 met verbonden schrift leren schrijven. Schriften en lessen voor groep 4 zijn in ontwikkeling.

7. Eén op één

Spelletjes/activiteiten die vooral geschikt zijn voor individuele kinderen en kleine groepen, die extra aandacht kunnen gebruiken. Meer materiaal en voorbereiding maken deze activiteiten lastiger uit te voeren met de hele klas.

Schoolthema's

Hieronder een overzicht van schoolthema's die nu achter het abonnement voor groep 1 & 2 en abonnement groep 3 & 4 staan. Met de thema's van de 'Dinsdag Schrijfpladderdag' en de suggesties uit het veld worden deze het komende jaar aangevuld. Diverse filmpjes zijn met enige creativiteit ook passend te maken voor meerdere schoolthema's.

Playlist 1:

- Feesten – Sint, Kerst, Oud en nieuw, Carnaval, Pasen, Dierendag, Moederdag, Vaderdag, Koningsdag, etc.
- Seizoenen – Zomer, Herfst, Winter, Lente

Playlist 2:

- Vakantie, 1^e schoolweek, Sport & spel, Circus

Playlist 3:

- Beroepen, Bouwen, Vervoer, kleuren, Vormen

Playlist 4:

- Lichaam, Ziek zijn, Ik kan het zelf!

VOORBEREIDEND SCHRIJVEN - groep 3 & 4 thema's Feestdagen & Jaargetijden Afspelen

1 Herfst - Ieniemienie door de regen - groep 2,3	4 Herfst: stereowijzen - eind groep 2,3	7 Lente - Kleuren, elk 1 bloem klein - groep 2,3	10 Lente - Kleuren, bloemenvaas - groep 4
2 Herfst - Herfstbladeren - groep 3,4	5 Winter - Vingerverven wolk en sneeuw - groep 2,3	8 Lente - Kleuren, boeket 11 bloemen in vaas - groep 3,4	11 Lente - Kleuren, elk 1 bloem - groep 4
3 Herfst - Herfstdraden - groep 3,4	6 Lente - Kleuren, losse bloemen in vaas - groep 2,3	9 Lente - Kleuren, 1 vlinder donker licht en spiegelen - groep 3,4	12 Lente - Kleuren, bloemenvaas in 6 delen - groep 4
16 Lente 2 - groep 3,4	19 Dierendag - Dino skelet - groep 3,4	22 Dierendag - Vlieg - groep 3,4	13 Lente - Paardenbloem tekenen - groep 3,4
17 Dierendag - Dino's tekenen - groep 2,3	20 Dierendag - Dino grote bomen - groep 2,3,4	23 Dierendag - Wants - groep 3,4	14 Lente - Bloemen en bollen tekenen tussen schrijflijnen - groep 3,4
18 Dierendag - Dino's kleuren - groep 3,4	21 Dierendag - Voerbakje maken en tellen maar - groep 2,3	24 Sint - Schrijfpladderpiet kleurplaat blokschrift - groep 2,3	15 Lente 1 - groep 3,4
28 Sint - Kast met spullen van Sint - groep 2,3	31 Kerst - Kerstboom op maat knippen - groep 2,3	34 Kerst - Kerstslinger vingerhaken - groep 3,4	25 Sint - Schrijfpladderpiet - instructie voor ouders
29 Sint - Kleuren met stoepkrijt - groep 1,2,3	32 Kerst - Kerstboom met wasco tekenen - groep 3	35 Kerst - Engelen tekenen - groep 3,4	26 Sint - Kast met chocoladeletters - groep 2,3
30 Sint - Sint en Piet te paard - groep 3,4	33 Sint - Zak met pepernoten - groep 1,2,3	36 Kerst - Kerstboom in scheerschium 1 - groep 2,3	27 Sint - Schrijfpladderpiet kleurplaat Verbonden schrift - groep 2,3
40 Oud en Nieuw - Sterren tekenen - groep 3,4	43 Koningsdag - Schaakstenen arceren - groep 4	46 Vaderdag - tekening groep 2,3,4	37 Kerst - Kerstboom in scheerschium 2 - groep 3,4
41 Carnaval - rood geel groen - groep 2,3,4	44 Koningsdag - Brief aan de Koning - groep 3,4	47 Pasen - Paasmandje kleuren en arceren - groep 2,3	38 Kerst - Kerstboom in scheerschium 3 - groep 3,4
42 Koningsdag - groep 3,4	45 Moederdag - tekening groep 2,3,4	48 Pasen - Paashaas in scheerschium met 2 handen - groep 3,4	39 Oud en Nieuw - Vuurwerk tekenen - groep 3 en 4
			49 Pasen - Paasei propjes maken - groep 1,2,3
			50 Pasen - Paaseieren pijpenragers - groep 3,4
			51 Pasen - Steen beschilderen - groep 3,4

Algemene tips

- De filmpjes zijn op verschillende manieren te gebruiken:
  - de leerkracht bekijkt het filmpje ter inspiratie (of ter lering) en doet de activiteit zelf met de kinderen
  - de leerkracht en kinderen kijken eerst samen het filmpje, daarna opnieuw en de kinderen doen dan mee
  - de kinderen doen mee met het filmpje en de leerkracht observeert en helpt individuele kinderen
  - de kinderen doen mee met het filmpje en de leerkracht zet af en toe het filmpje stil om kinderen langer te laten oefenen, dit wordt vaak in het filmpje aangegeven
- Bij de filmpjes staat een indicatie voor welke groep(en) de activiteit het meest geschikt is, maar de activiteiten kunnen evt. ook in andere groepen aangeboden worden
- De Schrijfpladder is het meest effectief als een filmpje/de activiteit:
  - past bij het niveau en de belevingswereld van de kinderen in de groep
  - succeservaring oplevert; de activiteit mag wel lastig zijn
  - ingezet wordt gedurende de hele week in elk dagdeel
  - herhaald wordt tot het grootste deel van de klas de activiteit beheerst; automatisering!
  - af en toe door de leerkracht stilgezet, toegelicht, herhaald wordt
- De Schrijfpladder kan gebruikt worden als aanvulling voor elke vorm van onderwijs of methode
- De schriften en het abonnement Handiger handschrift vormen een complete handschriftmethode, waarmee een leerkracht de kinderen met Verbonden schrift of Half-verbonden blokschrift kan leren schrijven
- Het inzetten van de filmpjes/activiteiten kan vanuit 3 invalshoeken:
  - bewegen **tussen** het leren de activiteit als overgang, als bewegingstussendoortje
  - bewegen **tijdens** het leren de activiteit als ondersteuning van ander leren (bijv. cognitief leren)
  - bewegen **om te** leren de activiteit is het doel zelf
- **Als je niet gericht kijkt, zie je niets...** Hiermee bedoelen we dat een leerkracht gericht observeert hoe de kinderen de activiteiten oppikken, wat de kinderen evt. aan ondersteuning nodig hebben.

Hoe kies/plan ik voor mijn klas?

Voor groep 1 t/m 4 zijn jaarplanningen beschikbaar op de website. Hieronder een deel van de jaarplanning voor groep 2 als voorbeeld. Alle activiteiten zijn gelinkt, waardoor je meteen in de goede playlist komt, bij aanklikken van de activiteit.

Jaarplanning GROEP 2

De Schrijfpladder www.deschrijfpladder.nl

Na de zomervakantie - elke ochtend en elke middag 1 of 2 activiteiten van De Schrijfpladder

Let op! Alle linkjes gaan naar de betreffende playlist, **niet** naar het betreffende filmpje (zoek zelf het filmpje op in de playlist en klik het aan).

School week	Voorbereidend schrijven	👍	Thema	👍	Bewegingstussendoortje	👍	Fijne motoriek	👍
1			Vakantie Eerste schoolweek		Klaar voor de start - Actief Vb. Commando Pinkelen 1		Handgym - Circuit Vb. Circuit 2	
2	Voorbereidend schrijven Vb. Krijtbord - slingers en sponsje		Zomer		Eén op één – Bovenarm 1 Vb. Benen & buik 1		Handgym - Zonder materiaal Vb. Versje - De Hand	
3	Voorbereidend schrijven Vb. Krijtbord - cirkels		Zomer		Klaar voor de start - Rustgevend Vb. Zelfmassage		Handgym - Met materiaal 1 Vb. Rietjes - knippen en ketting	
4	Voorbereidend schrijven Vb. Krijtbord - vierkanten		Bouwen		Eén op één – Bovenarm 1 Vb. Benen & buik 1		Handgym - Zonder materiaal Vb. Versje - Ienemenemutte	
5	Voorbereidend schrijven Vb. Behang - cirkels		Bouwen		Klaar voor de start - Voetengym Vb. Variaties		Handgym - Circuit Vb. Circuit 4 - Bouwen	
6	Voorbereidend schrijven Vb. Stereotekenen - scheerschuim 1		Herfst		Klaar voor de start - Actief Vb. Commando pinkelen 2		Handgym - Zonder materiaal Vb. Potlodecircuitus - Helikopter	
7	Voorbereidend schrijven Vb. Zand - tekenen 2		Herfst		Eén op één – Bovenarm 1 Vb. Reuzenrad		Handgym - Met materiaal 1 Vb. Pincet - Sorteren	
8	Voorbereidend schrijven Vb. Zand - tekenen 1		Dierendag (4 oktober)		Klaar voor de start - Rustgevend Vb. Spannen om te ontspannen		Handgym - Met materiaal 1 Vb. Stokjes - Tent en dierenhok	
9	Voorbereidend schrijven Vb. Krijtbord - haaiantanden		Dieren en dino's Dierentuin		Eén op één – Bovenarm 1 Vb. Reuzenrad		Handgym - Met materiaal 1 Vb. Pincet - Dieren voeren	
10	Voorbereidend schrijven Vb. Krijtbord hoekige vormen & lussen		Circus		Klaar voor de start - Voetengym Vb. Naar de dierentuin		Handgym - Met materiaal 1 Vb. Elastiekjes - Spelen in de rijst	

De leerkrachten van groep 1 en 2 maken elk dagdeel een keuze welke activiteiten uit de 4 kolommen hij/zij wil inzetten:

- een voorbereidend schrijven activiteit
- een thematische activiteit
- een bewegingstussendoortje
- een fijne motoriekactiviteit

De Schrijfladder als handschriftmethode – Handiger handschrift

Met behulp van de schriften en het abonnement Handiger handschrift kan een school nu starten met onze geheel nieuwe handschriftmethode Handiger handschrift. Dit schooljaar (2022-2023) nog voor groep 3, maar in de loop van het jaar wordt ook gewerkt aan groep 4 en hoger. Vanaf volgend schooljaar (2023-2024 is de methode ook voor groep 4 en 5 beschikbaar).

Alle instructie is terug te vinden op de filmpjes achter het abonnement Handiger handschrift. Voorlopig alleen nog op groep 3 gericht. Maar eind groep 2 kunnen sommige kinderen ook starten met vormen en cijfers. Verder kan de leerkracht van groep 4 de lesstof gebruiken voor enkele kinderen die meer herhaling nodig hebben.

Vorbereiding:

1. Aanschaffen abo + schriften + etui met 5 kleurpotloden + schrijfpotlood HB + puntenslijper
2. Deze korte handleiding lezen
3. De jaarplanning voor jouw groep downloaden
4. Minstens elke dag een schrijfles (werkblad en/of schrift) inplannen
5. Leerkrachtvideo's bekijken, waaronder de 11 korte startfilmpjes 'leerkrachtinstructie' als basis voorafgaand aan het eerste schrijfschrift (de 11 filmpjes staan zowel bij de cijfers als de letters).
6. Een les uit het schrift en een les van de werkbladen voor de kinderen bekijken
7. Werkbladen downloaden / printen
8. Schrijven maar!
PS Weet jij welke kinderen in jouw groep linkshandig zijn?

Aandachtspunten online schrijflessen met Marjon

Wat doen de kinderen:

- Maak je tafel leeg en zet je tafel richting het bord (gezicht naar voren).
- Meedoen met de 6 filmpjes (proefjes voor leerlingen) zoals schriftligging, potloodgreep, schrijfhouding, dit is een belangrijke basis voordat de kinderen starten in de cijferschriften (dezelfde filmpjes staan bij VS en HVS).
- Desbetreffende filmpje bekijken en starten op het juiste werkblad of de juiste pagina's in het schrift.

Wat doet de leerkracht:

- Maak vooraf een keuze:
  - Laat ik de kinderen gelijk met de les (het filmpje) meedoen? Dan het filmpje regelmatig stilzetten.
  - Bekijken we eerst (de helft van) de les en gaan de kinderen bij de herhaling van het filmpje meedoen
- Start het online filmpje
- Observeer de groep en individuele kinderen en stop het filmpje regelmatig
Basisvraag: kunnen de kinderen uitvoeren wat Marjon voordoet?
Zelfreflectie van de kinderen en de leerkracht bepalen de volgende stap
- Zo ja, doorgaan op dezelfde weg
- Zo nee, aanpassen op groepsniveau/ op kindniveau. Als je met verbonden handschrift werkt: overwegen of bepaalde kinderen straks beter over kunnen stappen op het halfverbonden handschrift na voldoende remediering, misschien hebben bepaalde kinderen extra fijne motorieklessen of andere schrijfvoorbereiding nodig, ook zullen er kinderen zijn die meer herhaling nodig hebben, hen geef je extra werkbladen. Maak voor hen een klein groepje en geef ze extra ervaring zodat ze snel weer meekunnen met de rest van de groep.
- Kies zelf welke werkbladen passen bij je spelling/lees/taallessen. Als de 'uu' of '-ooi' behandeld wordt kies je met de schrijfles werkbladen die het accent op de 'uu' leggen of '-ooi'.

Hoe werkt de website samen met de schriften – groep 3

1. Schriften na de kerstvakantie	2. Tussenvorm	3. Meteen starten met de schriften
Tot de kerst – de werkbladen website: a. 4 vormen b. grote cijfers c. schrift 1 Cijfers d. schrijfpatronen e. grote letters VS of HVB Na de kerst – Schrift 2 t/m 5	Snelle afwisseling van werkbladen en toepassen in de schriften 2 t/m 5: werkblad 'e' en daarna 4 bladzijdes 'e' in het schrift.	Direct starten met schrift 1 t/m 5 Differentiatie, variatie, extra oefening met de werkbladen op de website
Online werkbladen met de extra woorden en zinnen	Online werkbladen met de extra woorden en zinnen	Online werkbladen met de extra woorden en zinnen

Gebruikershandleiding – De Schrijf ladder

Bij alle vormen is het belangrijk dat je zoveel mogelijk de planning volgt en dus ook aandacht geeft aan handengym en schrijfvoorbereiding. Ook het werken met de thema's en de bewegingstussendoortjes dragen bij aan de totale ontwikkeling.

Voordeel 1^e vorm: de kinderen met onvoldoende fijnmotorische voorwaarden en andere schrijfvoorwaarden kunnen beter mee met de rest van de klas. Dit voorkomt handschriftproblemen. Voor de cijfers is een uitzondering gemaakt omdat deze sneller nodig zijn tijdens de rekenles.

Het schrijven tussen de lijnen komt dan wat later op gang, het zal echter de kwaliteit van bewegen en het resultaat goed doen. Daarna wordt deze tijd gemakkelijk ingehaald. Zo voorkom je veel frustratie bij kinderen is onze mening. Geen uitzonderingen. Dit vergt creativiteit wat betreft het schrijven tijdens lezen en taal. Denk aan wijzen, typen, letterdozen, stempelen en het vergroten van werkbladen waar op geschreven moet worden.

2^e vorm: door de snelle afwisseling van werkblad en schrift, dus veel herhaling van dezelfde letters wordt elke letter goed in het geheugen ingeslepen. Je kunt tijdens dit traject goed observeren of het nodig is de groep in 2-en te delen.

3^e vorm: als er snel gestart wordt, zullen meer kinderen met handschriftproblemen het gevolg zijn. Dat is nadelig voor de motivatie en de kwaliteit van het handschrift op langere termijn. Er is nog meer aandacht nodig voor differentiatie. Voordeel is dat de leerlingen met meer mogelijkheden het handschrift eerder kunnen toepassen bij andere vakken.

Hoe kies/plan ik voor een groepje of individueel kind?

Voorbeelden van opvallende kinderen in de groep:

- het schrijven is onleesbaar, traag of verkramp
- weinig plezier beleven aan of zelfs vermijden van het schrijven
- moeite met de cijfers
- vermijden van gooien en vangen met een bal / angst voor de bal
- veteren, knopen e.d. lukt niet
- ontwijken van fijnmotorische activiteiten zoals knutselen, knippen, kleuren

Een groepsleerkracht, een (M)RT-er of IB-er kan een groepje of individueel kind helpen door:

- a. de activiteiten van de thema's te herhalen, uit te breiden of meer op maat te maken
- b. de activiteiten uit het thema 'Eén op één' in te zetten.

Thema Eén op één

De leerkracht kan op dit moment kiezen uit:

- Activiteiten die de ontwikkeling van binnen naar buiten stimuleren: van bovenarmsturing, via onderarm/polssturing naar vingersturing en oog-hand coördinatie
- Activiteiten die de ruimtelijke oriëntatie ontwikkelen: van niveau Het eigen lichaam, via Het kind in de ruimte, Relaties in de ruimte naar niveau het Platte vlak
- Zelfredzaamheid
- Teken en & kleuren
- Fijne motoriek

Heb je vragen, opmerkingen of wil je hulp bij de implementatie?

Neem contact met ons op. Veel succes!

Marjon van Sambeek Kinderergotherapie Gulpen 06 - 17 05 59 55
Hans Stroes Stroes in Beweging 06 - 45 31 97 78

www.deschrijf ladder.nl
info@deschrijf ladder.nl

Schrijven moet blijven!